

สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

**The Competency of Teachers in Benjasiri Academic Group under the
Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2**

ศิริณัฐ ภูพิเศษศักดิ์ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลาย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Siranut Phoophisedsak and Khukrit Silalaiy
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding Author, Email: siranut@gclass.wt.ac.th

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริโดยจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 644 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison ได้กลุ่มตัวอย่าง 241 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า 2.1) ครูที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน 2.3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีสมรรถนะในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน

* วันที่รับบทความ: 30 มีนาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ: 10 เมษายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 19 เมษายน 2565

Received: March 30, 2022; Revised: April 10, 2022; Accepted: April 19, 2022

คำสำคัญ: สมรรถนะของครู; สหวิทยาเขตเบญจสิริ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2

Abstracts

This research aimed to study and to compare The Competency of Teachers in Benjasiri. Population was 644 teachers in Benjasiri Academic Group. The samples were 241 teachers in Benjasiri Academic Group, drawn by simple random sampling and the Cohen table. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, t-test, and One-way Analysis of Variance.

The findings were as follows:

1) teachers' competence Overall, it's at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at the highest level on 1 aspect and at the highest level on 3 aspects.

2) Comparison results of teachers' competency in in Benjasiri Academic Group classified by position and academic standing. Educational qualifications and working experience.

2.1) Teachers with different positions and academic standings had different overall and individual competencies.

2.2) Teachers with different educational qualifications had different overall competencies. Each side is different on 2 sides, not different on 2 sides

2.3) Teachers with different practice experiences had different overall competency. Each side is different on 3 sides, not different on 1 side.

Keyword: The Competency of Teachers; Benjasiri academic group; Academic Group under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศโดยปฏิรูปการศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2542 และปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2547 รวมถึงจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : ก) สอดรับการวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศระยะยาว 20 ปี โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ตามแนวทางการพัฒนาที่ 3.3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อที่ 3.3.2 ปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นผู้แนะนำและสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนสร้างมาตรฐานการจูงใจให้ผู้มีศักยภาพสูงเข้ามาเป็นครูปรับระบบประเมินวิทยฐานะทางวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ของ

ผู้เรียน และสร้างเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559 : 77) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตราที่ 9 (4) โดยมีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 7) ทั้งยังมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเน้นการพัฒนาวิชาชีพที่เน้นสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teacher and personal competency) เป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560 : ก) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 2) ที่ได้กำหนดแนวทางการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ซึ่งกำหนดว่าสมรรถนะครูประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน แต่จากการศึกษาพบว่าการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ถูกจัดทำแค่เพียงในช่วงปีงบประมาณ 2554-2555 เท่านั้น ซึ่งเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ขาดการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะครูทั้งระบบทำให้เกิดข้อสงสัยถึงสมรรถนะของครูผู้ในปัจจุบัน จากการศึกษาของฉัตรชัย หวังมีจมี (2560 : 7-63) พบว่าปัญหาของครูผู้สอนที่พบในปัจจุบัน มี 2 ประการ คือ 1. ครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบเดิม 2. ครูผู้สอนขาดจิตวิญญาณในความเป็นครู สอดคล้องกับวิชา พรหมโชติ, ญาณิศา บุญจิตร และโสภณ เพ็ชรพวง (2564 : 327) ที่พบว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเดิม โดยครูไม่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลพัฒนาผู้เรียนในแต่ละกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบันและไม่ครบถ้วนตามตัวชี้วัด ปัญหาที่พบในส่วนของการจัดการเรียนรู้ พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้และเข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องการออกแบบการเรียนรู้และการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กอรปกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนมากทำให้เกิดข้อสงสัยถึงสมรรถนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ว่ามีสมรรถนะอยู่ในระดับใด

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงประสงค์ทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยศึกษาจากครูที่ปฏิบัติการสอนในสหวิทยาเขตเบญจสิริทั้ง 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนสิริรัตนาร และโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ
คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 644 คน ประกอบไปด้วย 1) โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง จำนวน 71 คน 2) โรงเรียนปทุมคงคา จำนวน 91 คน 3) โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จำนวน 97 คน 4) โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวน 124 คน 5) โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต จำนวน 130 คน 6) โรงเรียนสิริรัตนาร จำนวน 131 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) (วรรณิ แกมเกตุ, 2555 : 295) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion and Morrison (2011 : 147) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 241 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด มีการปฏิบัติในระดับมาก มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีการปฏิบัติในระดับน้อย และมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดตามลำดับ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบ แนวคิด และเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถาม โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการดังนี้

4.1 การทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการนำแบบทดสอบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด 5 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นำผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอรรษา ชำนิประศาสน์, 2545 : 145-146) จากผลการประเมิน IOC ของผู้เชี่ยวชาญพบว่าในรายข้อมีผลการประเมินระหว่าง 0.80-1.00 โดยในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.985 ซึ่งหมายความว่าค่า IOC ของแบบสอบถามสามารถนำไปใช้ได้ แต่ก่อนจะนำไปใช้ได้มีการนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความถูกต้องของภาษา ความเที่ยงตรง และความครอบคลุมของเนื้อหา

5. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ จำนวน 30 คน เพื่อจะได้ทราบปัญหาในการออกแบบสอบถาม ความชัดเจนของคำชี้แจง คำถาม หรือการสื่อความหมาย และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ทั้งนี้แบบสอบถามรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. นำหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. เมื่อรับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรายข้อ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น

โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วนำเอาค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามซึ่งชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ เมื่อทราบว่าสมรรถนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับใดแล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

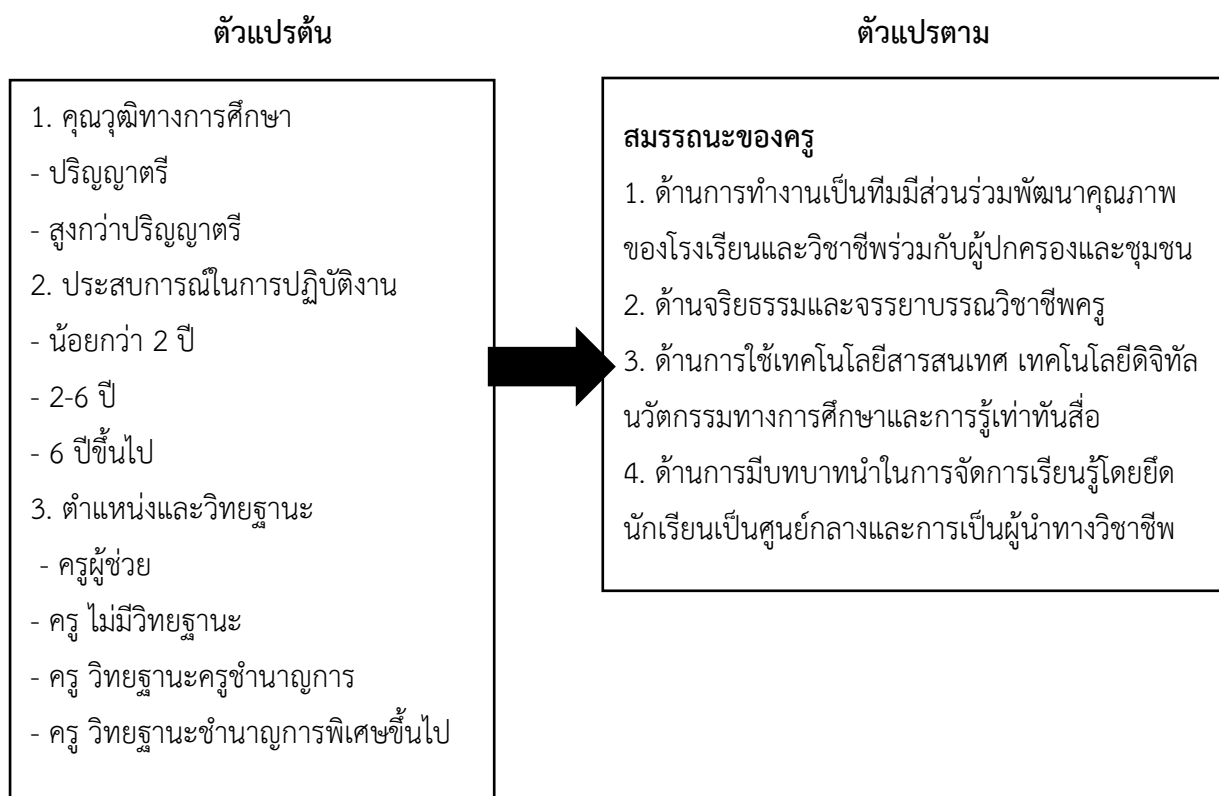
3. นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับมาเปรียบเทียบโดยใช้

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ระดับของสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ด้วยสถิติที่ (t-test) ในกรณีที่ต้องการทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ (F-Test) ในกรณีที่ต้องการทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีที่พบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 1 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน เมื่อเรียง 3 ลำดับแรกคือ ด้าน จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{x}=4.59$) ด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน และวิชาชีพร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x}=4.46$) และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ ($\bar{x}=4.33$) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการมีบทบาทนำ ในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ($\bar{x}=4.20$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดังนี้

2.1 ครูที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพพร้อมกับผู้ปกครองและชุมชนและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ และด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้านแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพพร้อมกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 1 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน เมื่อเรียง 3 ลำดับแรกคือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{x}=4.59$) ด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพพร้อมกับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{x}=4.46$) และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ ($\bar{x}=4.33$) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ($\bar{x}=4.20$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของसानิตา แดนโพธิ์ (2560 : 703) ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุทธประชาอุปถัมภ์) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูงที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านจริยธรรมและ

จรรยาบรรณวิชาชีพครูและอยู่ในระดับสูง 4 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยนา ประชากุลและธีรภัทร คุโลภาส (2564 : 1) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานครพบว่าครูผู้สอนมีสมรรถนะภาพรวมทั้ง 11 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างเครือข่ายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน

การที่สมรรถนะของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมในระดับมาก และรายด้านมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และมีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน อาจเป็นเพราะว่าตัวครูอาจจะคิดว่าตนเองมีสมรรถนะที่ยังไม่เพียงพอสามารถรองรับการพัฒนาเพิ่มเติมในอนาคตได้ซึ่งสะท้อนว่าครูมีความยึดหยุ่นและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับบทความของพระครูสิริธรรมนิเทศ, ประสิทธิ์ สระทอง และพระมงคลธรรมวิธาน (2561 : 2497) ที่ได้กล่าวถึงครูมืออาชีพสู่การเรียนรู้แบบมืออาชีพว่า “ครูทุกคนทุกระดับสามารถพัฒนาตนเองเป็นครูมืออาชีพได้ หากครูมีการตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและเตรียมความพร้อมเพื่อยอมรับการเปลี่ยนแปลง เปิดใจให้ กว้าง มีใจเป็นกลาง พยายามเรียนรู้อย่างเท่าทันและรอบรู้ มีมุมมองอย่างเชื่อมโยงในการสังเคราะห์ วิเคราะห์ถึงความเป็นจริงในสังคม มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้” จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าสมรรถนะของครูถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ซึ่งสามารถอภิปรายแบบรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพพร้อมกับผู้ปกครองและชุมชนค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยในรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 3 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 7 ข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ท่านให้การสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ($\bar{x}=4.64$) ท่านให้การสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ($\bar{x}=4.66$) และท่านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{x}=4.66$) สอดคล้องกับพงศธร รุ่งโรจน์ และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2563 : 417) ที่กล่าวว่าสมรรถนะการทำงานเป็นทีมเป็นหนึ่งในสมรรถนะหลักของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยมีความสำคัญกับการทำงานในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่เพียงแต่ทีมงานจะช่วยทำให้วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายเท่านั้น แต่ทีมงานยังจะเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศการทำงานของสถานศึกษานั้นอีกด้วย สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างทีมงานเพื่อการทำงานก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนหรือองค์กร และสอดคล้องกับสุพจน์ีย์ พัดจาด และคณะ (2564 : 58) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูใหม่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล พบว่าระดับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะมากที่สุดคือมาตรฐานที่ 10 การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

1.2 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 8 ข้อ มีการปฏิบัติในระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ดังนี้ ท่านมีความเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ($\bar{x}=4.76$) ท่านสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=4.68$) และท่านปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า ($\bar{x}=4.66$) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นหนึ่งในสมรรถนะที่สำคัญของครูโดยหมายถึง การที่ครูมีความประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคมเพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 1-15) นอกจากนี้ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2557 : 67) ยังกล่าวว่าครูต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรมจริยธรรมและชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคมสอดคล้องกับฉัตรชัย หวังมีงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560 : 7-63) ได้กล่าวว่าจากการที่โลกพัฒนาไปทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง แต่สิ่งที่ไม่พัฒนาไปพร้อมด้วย คือ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อการสอนนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรมนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรมด้วย กอปรกับพุทธศาสนาหรือศาสนาประจำชาติไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของจิตใจเป็นที่รวมของกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต และจากศาสนานี้เองเป็นพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมของคนในด้านต่าง ๆ ดังนั้นคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพจึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อครูในศตวรรษที่ 21

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และมีการปฏิบัติในระดับมาก 9 ข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ท่านเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ท่านสอนได้ (เช่น การจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น) ($\bar{x}=4.51$) ท่านเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลระดับพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ท่านสอนได้ (การใช้โปรแกรมพื้นฐาน เช่น Word, Excel เป็นต้น) ($\bar{x}=4.49$) และ ท่านมีความรู้และความเข้าใจในทักษะการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ($\bar{x}=4.42$) สอดคล้องกับไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2557 : 67) ที่กล่าวว่า ครูต้องรู้และเข้าใจและมีทักษะทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องกับอุไร ผลาเลิศ (2561 : 2) ที่ได้กล่าวถึงสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษาว่าควรพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นองค์ความรู้มาใช้สร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย นอกจากนี้ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์และวาสนาไทย วิเศษสัตย์ (2563 : 106) ได้กล่าวว่า สมรรถนะดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครูยังมีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาวิชาชีพครู ดังได้ระบุเป็นเชิงนโยบายไว้ในมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานคุณวุฒิ และมาตรฐานการศึกษาชาติ สอดคล้องกับอริยวัฒน์ เณิมกิจ และพรเทพ ฐัณณ (2564 : 195) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่าสมรรถนะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องมีสมรรถนะความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาผลงานและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติในระดับมาก 10 ข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ท่านจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}=4.38$) ท่านจัดการเรียนรู้โดยเน้นบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นการวัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{x}=4.34$) และท่านจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเป็นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ($\bar{x}=4.26$) สอดคล้องกับฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560 : 7-63) ที่กล่าวว่าครูคือผู้มีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้ร่วมกับเพื่อนและบุคคลอื่น คอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้โดยไม่บอกคำตอบโดยทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ครูต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ เปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้ฝึก และทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สอดคล้องกับทิสนา แคมมณี (2547 : 32) ที่ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ดังนี้ 1) มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) 2) มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) 3) มีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) 4) มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) สอดคล้องกับพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2550 : 65) ที่กล่าวว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย แหล่งความรู้ที่หลากหลาย การวัดผลที่หลากหลายช่วยพัฒนาพหุปัญญาให้ผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริจำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ พบว่า ครูที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและ

รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งน่าจะเกิดจากการที่ครูแต่ละวิทยฐานะมีการพัฒนาตนเองตามระดับความคาดหวังที่มีต่อวิทยฐานะที่ตนเองดำรงอยู่และมีแรงขับเคลื่อนภายในมาจากการที่ครูต้องพัฒนาตนเองเพื่อก้าวไปสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้นทำให้ต้องพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของวิทยฐานะในระดับต่อไป สอดคล้องกับวิไลวรรณ มาลัย (2561 : 109) ที่ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน วิทยฐานะ และอำเภอที่ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ จำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพ ร่วมกับ ผู้ปกครองและชุมชนและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ และด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะเกิดจากปัจจัยของภายในของครูในการพัฒนาตนเองโดยครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในด้านการทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งสะท้อนว่าครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีแรงผลักดันในการพัฒนาตนเองสูงกว่าครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับสุภาพรรณ ณะยะธง (2562 : 14) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับนันทา ทั้งสุวรรณ, วรณวิศา สืบนุสรณ์ คล้ายจำแลงและสุชาดา นันทะไชย (2563 : 105) ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนพบว่าผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยเหล่านี้จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของครูในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและวิชาชีพพร้อมกับผู้ปกครองและชุมชน ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการมีบทบาทนำในการจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งอาจจะเกิดจากความแตกต่างของช่วงวัยและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกอร์กับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยกเว้นด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการศึกษา และการรู้เท่าทันสื่อซึ่งเป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบันทำให้ไม่มีความแตกต่างในด้านนี้ สอดคล้องกับวิลโลว์รณ มาลัย (2561 : 109) ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ และอำเภอ ที่ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจสิริในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่ท่านสังกัดเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของครูให้ครบรอบด้าน
2. ควรศึกษา ค้นคว้าและทำวิจัยการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่ท่านสังกัด
3. ควรมีการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสมรรถนะสมรรถนะครูเพื่อให้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาที่ท่านสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยาม สปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนรู้เปลี่ยนสมรรถนะ. *journal of intelligence สถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 12 (2), 47-63.
- ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ และวาสนาไทย วิเศษสัตย์. (2563). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. 15 (1), 106.
- ทศนา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทา ทั้งสุวรรณ, วรณวิศา สืบบุญธรรม คล้ายจำแลง และ สุชาติ นันทะไชย. (2563). สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโซคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *วารสารครูศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 7 (2), 105.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระครูสิริธรรมนิเทศ, ประสิทธิ์ สระทอง และพระมงคลธรรมวิธาน. (2561). ครูมืออาชีพสู่การเรียนรู้แบบมืออาชีพ. *Veridian E-Journal, Silpakorn ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 11 (1), 2497.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข่งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- พงศธร รุ่งโรจน์ และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 10 (1), 417.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). *ครูในศตวรรษที่ 21 เอกสารประชุมวิชาการ “อภิวิวัฒนาการเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย”*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ขานีประศาสน์. (2545). *ระเบียบวิธีการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- วิชา พรหมโชติ, ญาณิศา บุญจิตร และโสภณ เพ็ชรพวง. (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15 (41), 327.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิริยชนา ประชากุล และธีรภัทร กุโลภาส. (2563). การศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*. 16 (2), 1.
- วิไลวรรณ มาลัย. (2561). สมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*. 7 (2), 109.
- सानิตา แดนโพธิ์. (2560). สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์). *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (1), 703
- สุภาพรณ ณะยะจง. (2562). การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา*.
- สุพจน์ย์ พัดจาด และคณะ. (2564). รูปแบบการบริหารงานเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูใหม่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 13 (3), 58.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553*. ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานกฤษฎีกา. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน.
- อริยวัฒน์ เฉลิมกิจ และพรเทพ ฐิ์แผน. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 8 (3), 195.
- อุไร ผลาเลิศ. (2561). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ*. 3(1), 2.
- Louis Cohen, Lawrence Manion & Keith Morrison. (2011). *Research methods in education*. 7th edition. Page 147. Routledge: New York USA.